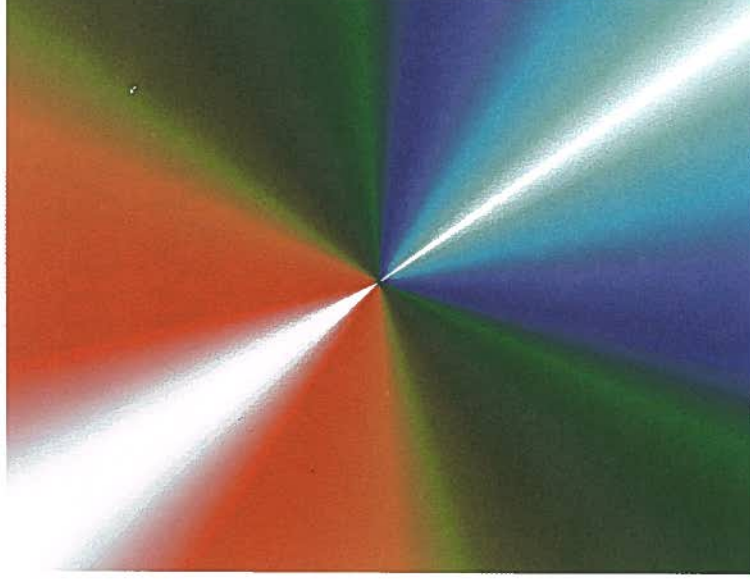

Opetushallituksen
ammattitutkintolain
nojalla hyväksymät
tutkinnon perusteet

KERUU TUOTE- TARKASTAJAN ERIKOISAMMATTI- TUTKINTO

OPETUSHALLITUS

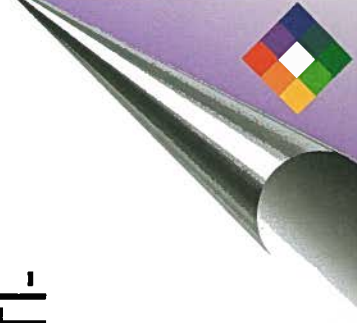
Opetushallitus / Myynti
(Hakaniemenkatu 2)

PL 380

00531 Helsinki

Puh. (90) 7747 7450

Fax (90) 7747 7475

KERUUOTUOTETARKASTAJAN ERIKOISAMMATTITUTKINTO

TUTKINNON PERUSTEET

OPETUSHALLITUS 1995

SISÄLLYSLUETTELO

1. TUTKINTORAKENNE JA TUTKINTOJEN MUODOSTUMINEN	5
1.1 Tutkintorakenne	5
1.2 Tutkinnon muodostuminen	6
2. TUTKINTOJÄRJESTELMÄN TAVOITTEET	6
2.1 Keruutuotetarkastajan erikoisammattitutkinnon tausta	7
3. AMMATTIALAN KUVAUS	8
4. TUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO, TUTKINTOON KUULUVAT OSAT JA NIIDEN TAVOITTEET	8
4.1 Lajintuntemus	9
4.2 Keruutuotteiden hyötykäyttö	9
4.3 Opastus ja koulutus	9
5. AMMATTIT AidON OSOITTAMISTAVAT JA TUTKINTO- SUORITUSTEN ARVIOINNIN PERUSTEET	9
5.1 Ammattitaidon osoittamistavat	9
5.2 Tutkintosuoritusten arvioinnin perusteet	10
6. OPETUKSEN JA OPPIMISEN JÄRJESTÄMINEN	11
LIITTEET	13

Taitto: Pirjo Hilkku
Kannen suunnittelu: Markku Puranen

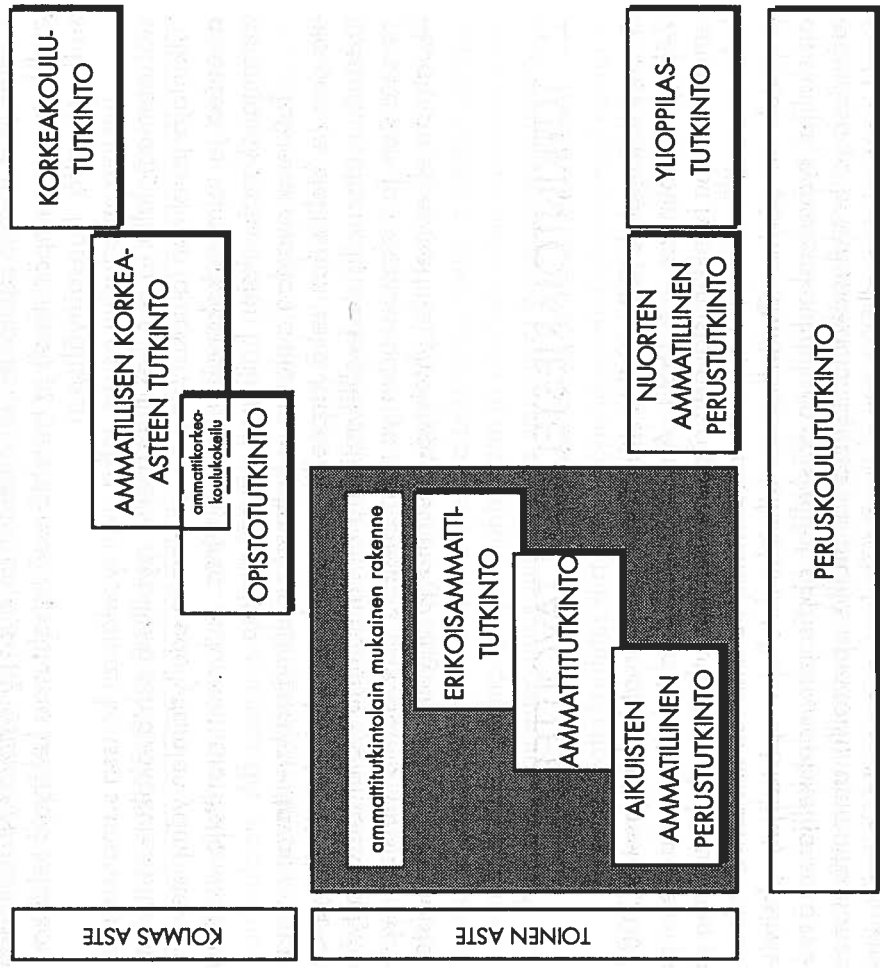
Kannet: Nykypaino, Helsinki
Sisältö: Painatuskeskus Oy, Hakaniemenranta 1.
Helsinki 1995

ISBN 951-719-454-4

1. TUTKINTORAKENNE JA TUTKINTOJEN MUODOSTUMINEN

1.1 TUTKINTORAKENNE

Tutkintorakenteesta päättää opetusministeriö. Ammattitutkintolain (306/94) mukaiset tutkinnot ovat ammatillisia perustutkintoja, ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja.

Kuvio 1. Tutkintojärjestelmä.

Keruuotetarkastajan erikoisammattitutkinto on muun luonnonvara-alan tutkinto, jossa koulutuksen ja/tai työkokemuksen avulla hankittu ammattitaito osoitetaan näyttökokeilla.

Ammatilliset perustutkinnot vastaavat nuorten ammatillisessa koulutuksessa suoritettavia tutkintoja ammatillisten tavoitteiden ja jatko-opintokelpoisuuden osalta. Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot vaativat sen sijaan jo pitemmälle menevää ja harjaantunutta ammattitaitoa tai erikoistumista. Ammattitutkintolain mukaisesti suoritettu ammatillinen perustutkinto antaa kansainvälisesti saman kelpoisuuden ammattitehtäviin kuin oppilaitoksessa suoritettu vastaava ammatillinen perustutkinto.

1.2 TUTKINNON MUODOSTUMINEN

Tutkinnon ammattitaitotavoitteita suunniteltaessa on otettava huomioon työelämän ja toimialan muutokset. Tavoitteiden on myös pystyttävä ennakoimaan alalla, toimintaympäristössä ja työtehtävissä tapahtuvaa kehitystä sekä kansainvälisesti eitä kansainvälisesti.

Tutkinto muodostuu osista, jotka ovat työelämän kanssa samansisältöisiä, ammatillalle ja sen kehitystarpeille tyypillisiä tehtäväkokonaisuuksia. Tutkintojärjestelmän lähtökohtana on työelämän edellyttämien ydinpätevyysalueiden ja toimintakokonaisuuksien hallinta. Tutkinnon suorittaja osoittaa toimintakokonaisuuksien hallinnan näyttökokeissa.

Tutkinnot ovat laaja-alaisia ja kattavat työelämässä tarvittavan ammatitaidon ja kielitaidon sekä tarpeelliset sosiaaliset valmiudet. Kysymys on toisaalta tuotannollisista kvalifikaatioista eli välittömistä työtaidoista ja työn perusteiden ja kokonaisuuden ymmärtämisestä ja toisaalta yleisistä kvalifikaatioista eli esimerkiksi yhteistyö-, viestintä- ja ongelmanratkaisutaitoista.

2. TUTKINTOJÄRJESTELMÄN TAVOITTEET

Ammattitutkintolaki (306/94) ja sitä täydentävä ammattitutkintoasetus (308/94) tulivat voimaan 1.5.1994. Ammattitutkintolain tavoite on opiskelu- ja ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomien tutkintojen kehittäminen ja koko ammatillisen aikuiskoulutuksen saaminen kansallisen laadunvarmistusjärjestelmän piiriin. Omaehtoisien aikuiskoulutuksen opiskelijat, yksityisopiskelijat, työvoimakoulutuksen opiskelijat, oppisopimusopiskelijat sekä työelämässä ja henkilöstökoulutuksessa tai muilla opinnoilla ammatitaitonsa hankkineet voivat osallistua samoihin näyttökokeisiin ja osoittaa niissä tutkintojen perusteissa edellytetyt osaamisen. Tutkintoon osallistuvalla ei vaadita aiempaa koulutusta tai työkokemusta.

Tutkintojen perusteissa määritellään ammattitaito, joka on tutkintotodistuksen saamiseksi osoitettava. Tutkintoon voi kuulua pakollisia, valinnaisia ja eri tutkinnoille yhteisiä osia. Lisäksi perusteissa määritellään ammattitaidon osoittamistavat (näyttökokeet) sekä ammatitaidon arvioinnin perusteet. Jotta tutkinnot ovat mahdollisimman hyvin ajan tasalla ja työmarkkinoilla yleisesti hyväksytyjä, työelämän edustajilla ja opetushallituksen yhteydessä

toimivilla koulutustoimikunnilla on tärkeä asema perusteiden laadinnassa. Koulutustoimikunta on opetushallituksen yhteydessä toimiva ammatillan asiantuntijaelin, jossa toimivat alan yonantajat, yontekijät, opeitajat, tutkijat ja opetusviranomaiset.

Tutkintojen järjestämisestä ja valvonnasta sekä tutkintosuoritusten puoleettomasta laadunvarmistuksesta vastaavat toimialoitain ja -alueittain asetettavat tutkintotoimikunnat. Tutkintotoimikuntien jäsenet edustavat työelämää, opeitajia ja tarvittaessa itsenäisiä ammatinharjoittajia. Tutkintotoimikunnat tekevät tutkintojen järjestämissopimukset oppilaitosten tai muiden riittävän pätevien laitosten kanssa.

Tutkintojen perusteilla ei säädellä oppilaitoksissa annettavan opetuksen järjestämistä. Lähtökohtana on ammatillisen aikuiskoulutuksen tulosohjaus ja avoimen opetuksen järjestelmä, jossa ammatitaidon hankkimistapaa ei kiinnitetä oppilaitos- tai opetusmuotoihin tai koulutuksen rahoitustapaan.

2.1 KERUUTUOTETARKASTAJAN ERIKOISAMMATTITUTKINNON TAUSTA

Metsähallitus aloitti vuonna 1969 kauppasienineuvojen ja -poimijoiden koulutuksen. Aluperäisenä tavoitteena oli edistää nimenomaan kaupallista poimintaa ja myyntiä, joita metsiemme arvokas luonnonvara saataisiin taloudellisesti hyödynnettyä. Taustalla oli myös elintarvikkeita valvovien viranomaisten huoli kauppaan tulevien sienten laadusta sekä siitä, että sienä myyntiin toimittavat henkilöt todella tunsisivat eri sienilajit (vrt. myrkkysienet). Jokaiseen Suomen kuntaan pyrittiin saamaan ainakin kaksi aktiivista sienineuvojaa ja heidän koulutuksensa ensisijaiseksi tavoitteeksi asetettiin valmius opettaa kauppasienineuvojia tuntemaan ja käsittelemään muutama sienilaji. Kauppasienineuvojen koulutuksesta vastasivat kauppasienitarkastajat, jotka ovat akateemisesti koulutettuja tai muita sienialan asiantuntijoita.

Edellä kuvattu koulutus siirtyi metsäopetuksen mukana ammatikasvatushallitukseen ja laajeni kauppasienten lisäksi käsittelemään kauppayrtit ja marjat. Sienineuvojen lisäksi ryhdyttiin siis kouluttamaan yrtimeuvojia ja -poimijoita.

Vilkastunutta sienikauppaa valvomaan astui v. 1982 voimaan ruokasieniasetus ja sen nojalla annettu elinkeinohallituksen päätös virallisine kauppasienilueteloineen. Vaikka liikkeillä ei olekaan suoranaista velvollisuutta ostaa sienä vain koulutetuilta poimijoilta, tämä käytäntö on yleisesti toteutunut. Tähän mennessä on koulutettu n. 65 000 poimijaa, joista suurin osa on sieneneuvojia, yrtimeuvojia on n. 10 % ja marjanpoimijoita alle 10 %. Neuvojia on koulutettu 2 830, joista neuvojarrekisterissä on 1 650 (1 330 sieneni-, 120 yrtimeuvojia- ja 200 sieneni- sekä yrtimeuvojia). Kauppasienitarkastajia on 31.

Ammattikasvatushallituksen aikana uudet sienitarkastajat suorittivat lajitunnistus-ym. tentit vanhoille sienitarkastajille, minkä jälkeen AKH vahvisti pätevyden. Opetushallituksen tehtäviin tällainen toiminta ei enää kuulu, joten keruutuotetarkastajan erikoisammattitutkinnon perusteissa määritellään

aikaisempaa laajemmat ammattitaitovaatimukset ja virallistetaan tutkinnon suorittamismenettely.

3. AMMATTIALAN KUVAUS

Suomen vuotuisesta sien-, marja- ja luonnonyrttisadosta kerätään vain murto-osa. Lisäksi luonnosta on mahdollisuus ottaa talteen myös muita tuotteita (esim. mahla, terva, korukivet ja puuhiili), mutta niiden kaupallinen hyödyntäminen on vähäistä ja satunnaista.

Kiinnostus luonnontuotteiden talteenoton tehostamiseen on kuitenkin lisääntymässä. Eräänä syynä ovat muutokset maaseudun perinteisissä elinkeinoissa ja liitännäis- ja sivuelinkeinon kehittämisen tarve. Myös yleinen luontoon liittyvä harrastustoiminta lisääntyy voimakkaasti.

Keruuotetarkastaja on asiantuntija, jonka tehtävä on edistää luonnontuotteiden talteenottoa ja hyödyntämistä. Perustehtävä on keruuototeneuvojen koulutus. Toiminta alkoi jo v. 1969 sienineuvojen koulutuksella. Keruuototeneuvojat puolestaan kouluttavat sieni-, marja- ja yrttipoimijoita. Tämän koulutusjärjestelmän tavoitteena on, että kauppaan tulee laatuvaatimukset täyttäviä, korkeatasoisia tuotteita.

Keruuotetarkastajan toimenkuvaan kuuluu neuvojen koulutuksen lisäksi muita vaativia koulutus- ja neuvontatehtäviä. Työkenttään kuuluvat myös asiantuntijatehtävät, jotka liittyvät keruuototteiden käyttöön, jalostukseen ja markkinointiin. Näitä tehtäviä on lisääntyneinä määrin erilaisissa maaseutuelinkeinon kehittämishankkeissa.

Tutkinto antaa valmiudet toimia lajinmäärittelyyn liittyvissä asiantuntijatehtävissä kuten sieni- ja kasvimyrkytystapauksien tutkinnassa (sairaalat ja terveyskeskukset) tai tulli- ja poliisiviranomaisten apuna.

Keruuotetarkastajat voivat toimia vastaavissa koulutus-, neuvonta- ja kehittämistehtävissä myös kansainvälisellä tasolla. Lisäksi ulkomailta Suomeen suuntautuva luontomatkailu on kasvamassa, mikä tuo tehtäviä, jotka edellyttävät keruuototealan monipuolista hallintaa (esim. erä- ja matkailuopaskoulutus).

4. TUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO, TUTKINTOON KUULUVAT OSAT JA NIIDEN TAVOITTEET

Keruuotetarkastajan tutkinto muodostuu kolmesta tehtäväkokonaisuudesta (lajintuntemus, keruuototteiden hyötykäyttö sekä opastus ja koulutus), jotka ovat kaikille pakollisia. Poikkeustapauksessa on mahdollista erikoistua joko sieni- tai yrttitarkastajaksi, jolloin yllä mainittuja ammattitaitovaatimuksia sovelletaan vastaavasti. Tämän tulee käydä ilmi annettavasta tutkintotodistuksesta.

4.1 LAJINTUNTEMUS

Tutkinnon suorittaja tunnistaa liitteen mukaiset kasvit, sienet ja marjat sekä makro- että mikroskooppisesti ja tietää niiden ominaisuuksia (myrkyllisyys, syötävyys, soveltuvuus värjäykseen jne.). Hän pystyy toimimaan asiantuntijana esim. tulli-, poliisi- ja sairaalaviranomaisten apuna em. kasvien ja sienien tunnistamisessa.

4.2 KERUUOTTEIDEN HYÖTYKÄYTTÖ

Tutkinnon suorittaja osaa kerätä ja käsitellä kaupakuntoon kasveja, sieniä ja marjoja. Hän osaa säilöä keruuotteita esim. kuivaamalla, hiosittuna, pakastamalla, suolaamalla, umpioimalla ja hilloamalla. Hän tietää tervan- ja hiilenpolto- sekä mahlan juoksumenetelmien periaatteet sekä muiden luonnontuotteiden keruu- ja käyttötavat. Hän tuntee keruuototteisiin liittyvän lainsäädännön sekä pystyy selvittämään toiminta-alueellaan keruuototteisiin liittyviä yritys- ja markkinointimahdollisuuksia.

4.3 OPASTUS JA KOULUTUS

Tutkinnon suorittaja pystyy kouluttamaan keruuototeneuvoja. Hän pystyy suunnittelemaan ja toteuttamaan keruuototeneuvotyyliä ja tiedotustilaisuuksia suurelle yleisölle ja tiedotusvälineille.

5. AMMATTIADON OSOITTAMISTAVAT JA TUTKINTOSUORITUSTEN ARVIOINNIN PERUSTEET

5.1 AMMATTIADON OSOITTAMISTAVAT

Keruuotetarkastajan ammatin hallinta osoitetaan näyttökokein. Näyttökokeilla ymmärretään kaikkia niitä järjestelyjä, joiden avulla voidaan selvittää tuottajan käytännön ammattitaito ja siihen sisältyvä tiedollinen ja ammattiteoreettinen pätevyys. Näyttökokeen arviointiyksikön muodostaa moduuli.

Työsuorituksia ja niiden taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallintaa ja soveltamista voidaan arvioida annettavista työnäytteistä, työtoiminnan simuloinneista, kirjallisista tai suullisista tiedonhankintamenetelmistä, projektitehtävistä, lajintunnistustehtävistä tai niiden erilaisista yhdistelmistä. Eriyisesti pyritään näyttöihin mahdollisimman luonnollisessa työympäristössä työpaikalla ja/tai oppilaitoksessa.

Arvioinnissa käytettävät tehtävät valitaan siten, että ne ovat mitattavia ja ammatin hallinnan kannalta olennaisia. Kokonaisuus hallintaan kiinni-

teään erityistä huomiota. Arvioinnin tiedonhankintamenetelmän voidaan käyttää esim. haastattelua, toiminnan havainnointia, tutkitavan itsearviointia jne. Pääpaino tulee olla tietoineksen hallinnan sijasta sen soveltamisen osaamisen arvioinnissa.

Näyttökokeita voivat järjestää oppilaitokset, joilla on kokemusta keruutuotealan koulutuksen järjestämisestä ja sopimus tutkintotoimikunnan kanssa. Myös muut laitokset, joilla on tarvittava asiantuntemus, voivat järjestää näyttökokeita. Näyttökokeeseen hyväksytylle tutkinnon suorittajalle tulee selvittää arviointikriteerit ja hänellä tulee olla mahdollisuus tutustua kokeessa mahdollisesti käytettäviin koneisiin ja laitteisiin.

5.2 TUTKINTOSUORITUSTEN ARVIOINNIN PERUSTEET

Arvioinnissa noudatetaan ammattitutkintoasetuksen 308/94 arviointiohjeita. Tutkinnot arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty. Silloin kun tutkinnon suorittajan ammattitaidon taso tutkinnossa tai sen osassa on merkittävästi tutkinnon perusteissa edellytettyä korkeampi, tehdään siitä erillinen merkintä tutkintotodistukseen.

Arvioinnin periaatteet vahvistaa tutkintotoimikunta, joka muodostuu työelämän asiantuntijoista ja oppilaitoksen edustajista. Tutkintotoimikunta päättää, miten työelämän edustus arvioinnissa järjestetään.

Kunkin moduulin hallinnasta voidaan antaa erillinen todistus. Tutkintotodistuksen saamiseksi täytyy suorittaa hyväksytyksi kaikki vaadittavat moduulit.

Näyttökokeen arvioinnin kriteerit johdetaan tutkinnon tehtäväkokonaisuuksien (moduulien) ammattitaitotavoitteista. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota seuraaviin asioihin:

- * lajintunnistus
- * teoreettisen tietoineksen hallinta ja sen soveltaminen käytäntöön
- * toiminnan suunnittelu
- * taloudellisuus
- * hygieenisuus
- * laatu-tietoisuus
- * työmenetelmien hallinta
- * esiintymisvalmiudet

Näyttökokeessa käytetään arviointiasteikkoa hyväksyty/hylätty. Tutkintotoimikunta määrittelee kutakin moduulia varten erikseen arviointikriteerit soveltaen seuraavassa esitettyä vaatimustasokuvausta.

Vaatimustasokuvaus keruutuotetarkastajan ammatinhallinnasta:

Hyväksyty:

Tutkinnon suorittaja tunnistaa vähintään 85 % vaadituista lajeista joko suomenkielisellä tai tieteellisellä nimellä. Kauppasienet ja -yrityt on kuitenkin tunnistettava kaikki, samoin sienten ja kasvien myrkyllisyys on aina tunnistettava. Tutkittava hallitsee vähintään 75 % vaadittavasta teoreettisesta tietoa-aineesta. Hän suunnittelee ja toteuttaa keruutuotteiden keräyksen ja käsittelyn taloudellisesti ja tehokkaasti. Hän käsittelee tuotteita hygieenisesti siten, että lopputuloksena on korkea- ja tasalaatuinen tuote. Hän osaa valita oikeat säilöntämenetelmät eri sieni- ja kasvilajeille. Hän osaa käsitellä ja säilöä keruutuotteita oikein (oikea suolaprocentti, kuivaamisaste, keittoaika jne.). Hän kiinnittää huomiota pakkauksen laatuun ja myyvyys. Hän osaa suunnitella ja toteuttaa selkeän ja loogisen opetustilanteen ottaen huomioon opettavien lähtötason. Hän osaa vastata asiakkaalle ymmärrettävästi neuvontatilanteessa.

Hylätty:

Tutkinnon suorittaja tunnistaa vähemmän kuin 85 % vaadituista lajeista. Hän ei tunnistakaan kaikkia kysytyjä kauppasienetä ja -yrityksiä. Hän esittää myrkyllisiä sientä tai kasvia syötäväksi/ei-myrkylliseksi. Hän hallitsee alle 75 % vaadittavasta teoreettisesta tietoa-aineesta. Kauppaan tarjottavan tuotteen hygieenisuus ja laatu eivät täytä vähimmäisvaatimuksia. Hän ei osaa soveltaa oikeita käsittely- ja säilöntämenetelmiä eri lajeille. Hän ei ota huomioon opettavien ja asiakkaiden tiedon tasoa opetus- ja neuvontatilanteissa.

6. OPETUKSEN JA OPPIMISEN JÄRJESTÄMINEN

Oppilaitokset järjestävät keruutuotetarkastajan erikoisammattitutkintoon johtavan opetuksensa oppilaitoskohtaisen opetussuunnitelman mukaan, joka perustuu tutkinnon valtakunnallisiin perusteisiin. Aikuisopiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma oppilaitoskohtaisen opetussuunnitelman pohjalta. Siinä otetaan huomioon taidot, jotka opiskelija on hankkinut työ- tai muulla kokemuksella tai aikaisemmillä opinnoilla. Tutkinnon osien edellyttämien valmiuksien voidaan opiskella niissä oppilaitoksissa, jotka tarjoavat tutkinnon tavoitteita vastaavia koulutuskokonaisuuksia.

Oppilaitokset järjestävät keruutuotetarkastajan erikoisammattitutkintoon johtavaa koulutusta yhteistyössä työelämän ja muiden oppilaitosten kanssa joustavasti järjestelyin niin, että myös työssä käyvien on mahdollista osallistua koulutukseen.

Oppisopimuskoulutuksessa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja sitä järjestetään sekä nuorten että aikuisten ammatillisena peruskoulutuksena ja lisäkoulutuksena. Tutkinnon perusteiden pohjalta oppisopi-

KERUU TUOTETARKASTAJAN KASVINTUNTEMUSVAATIMUKSET

PUTKILOKASVIT

M = myrkykasvi

* = tavalla tai toisella ravinto- tai lääkekäyttöön soveltuva (kasveja, joita voidaan käyttää värjäykseen, askarteluun tai koristeeksi, ei ole erikseen mainittu)

Järjestys noudattaa Retkeilykasvion (Hämet-Ahii ym. 1986) järjestystä

Marijakasvit koottu alla olevan lisäksi omaksi luettelokseen

LYCOPODIACEAE, LIEKOKASVIT

Lycopodium annotinum, riidenlieko

Lycopodium clavatum, katinlieko

Diplazium complanatum, keltalieko

EQUISETACEAE, KORTEKASVIT

Equisetum fluviale, järvikorte

M *Equisetum palustre*, suokorte

Equisetum sylvaticum, metsäkorte

* *Equisetum arvense*, peltokorte

Equisetum pratense, lehtokorte

DENNSTAEDTIACEAE, SANANJALKAKASVIT

Pteridium aquilinum, sananjalka

THELYPTERIDACEAE, NEVAIMARREKASVIT

Thelypteris phegopteris, korpi-imarre

DRYOPTERIDACEAE, ALVEJUURIKASVIT

Dryopteris filix-mas, kivikkoalvejuuri

Dryopteris carthusiana, metsäalvejuuri

Athyrium filix-femina, hiirenporras

Gymnocarpium dryopteris, metsäimarre

Matteuccia struthiopteris, kotkansiipi

POLYPODIACEAE, KALLOIMARREKASVIT

Polypodium vulgare, kallioimarre

musopiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskeluohjelma yhdessä opiskelijan, työnantajan ja paikallishallintoviranomaisen kanssa. Opiskeluohjelmassa luetaan hyväksi opiskelijan aikaisempi alalle soveltuva koulutus ja työkokemus. Opiskelijan jatkaessa opintojaan ylemmillä koulutusasteilla vastaanottava oppilaitos päättää opintojen täydentämistarpeesta. Paikallishallintoviranomainen päättää koulutukseen tarvittavan tietopuolisen opetuksen laajuudesta ja ostamisesta sekä yhteistyössä oppilaitoksen kanssa sen sijoittumisesta opiskeluun. Tavoitteena on, että tietopuoliset opinnot sijoittuvat joustavasti opiskelun ja oppimisen kulkuun sekä tukevat työpaikalla annettavaa käytännön opetusta. Koulutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa paikallishallintoviranomaisen, oppilaitoksen, työnantajan ja opiskelijan yhteistyö on tärkeää.

- PINACEAE, MÄNTYKASVIT**
 * *Picea abies*, kuusi
Larix sibirica, siperianlehtikuusi
 * *Pinus sylvestris*, mänty
- CUPRESSACEAE, KATAJAKASVIT**
 * *Juniperus communis*, kataja
- TAXACEAE, MARJAKUUSIKASVIT**
 M *Taxus baccata*, marjakuusi
- NYMPHAEACEAE, LUMMEKASVIT**
Nymphaea candida, pohjanlumme
Nuphar lutea, ulpukka
- BERBERIDACEAE, HAPPOMARJAKASVIT**
Berberis vulgaris, ruostehappomarja
- RANUNCULACEAE, LEINIKKIKASVIT**
 M *Trollius europaeus*, kullero
 M *Actaea spicata*, mustakonnaanmarja
 M *Actaea erythrocarpa*, punakonnaanmarja
 M *Caltha palustris*, rentukka
 M *Anemone nemorosa*, valkovuokko
 M *Hepatica nobilis*, sinivuokko
 M *Ranunculus repens*, rönsyleinikki
 M *Ranunculus acris*, niithyleinikki
 M *Ranunculus auricomus*, kevätleinikki
 M *Ranunculus sceleratus*, konnanleinikki
 M *Ranunculus reptans*, rantaleinikki
 M *Ranunculus peltatus*, järvisätkin
- PAPAVERACEAE, UNIKKOKASVIT**
 M *Chelidonium majus*, keltamo
- FUMARIACEAE, EMÄKKIKASVIT**
 M *Corydalis solida*, pystykiurunkannus
 M *Fumaria officinalis*, peltoemäkki
- UIMACEAE, JALAVAKASVIT**
Ulmus glabra, vuorijalava
- CANNABACEAE, HAMPPUKASVIT**
 * *Humulus lupulus*, humala

- URTICACEAE, NOKKOSKASVIT**
 * *Urtica dioica*, nokkonen
 * *Urtica urens*, rautanokkonen
- FAGACEAE, PYÖKKIKASVIT**
 * *Quercus robur*, tammi
- BETULACEAE, KOIVUKASVIT**
 * *Betula pendula*, rauduskoivu
 * *Betula pubescens*, hieskoivu
 * *Betula nana*, vaivaiskoivu
Alnus glutinosa, tervaleppä
Alnus incana, harmaaleppä
 * *Corylus avellana*, pähkinäpensas
- MYRICACEAE, SUOMYRTTIKASVIT**
 M *Myrica gale*, suomyrtti
- CAROPHYLLACEAE, KOHOKKIKASVIT**
Moehringia trinervia, lehtoarho
Stellaria media, pihätähtimö
Stellaria graminea, heinäätähtimö
Stellaria longifolia, metsätähtimö
Cerastium fontanum *subsp. vulgare*, nurmihärkki
Spergula arvensis, peltoharikka
Lychnis flos-cuculi, käenkukka
Lychnis viscaria, mäkitervakko
Silene vulgaris, nurmikohokki
Silene dioica, puna-ailakki
Dianthus deltoides, ketoneilikka
- CHENOPODIACEAE, SAIKKAKASVIT**
 * *Chenopodium album* *coll.*, jauhosavikka
Atriplex patula, kylämaltsa
Atriplex prostata (*A. latifolia*), isomaltsa
- POLYGONACEAE, TATARKASVIT**
 * *Polygonum aviculare* *coll.*, pihatatar
Polygonum lapathifolium, ukontatar
Polygonum amphibium, vesitatar
Polygonum hydropiper, katkeratatar
 * *Polygonum viviparum*, nurmitatar
Fallopia convolvulus, kiertotatar
 * *Oxyria digyna*, hapro
Rumex longifolius, hevонhierakka

- * *Rumex acetosa*, niitty-suolaheinä
 - * *Rumex acetosella*, ahosuolaheinä
- HYPERICACEAE, KUISMAKASVIT
- * *Hypericum maculatum*, särmäkuisma
- VIOLACEAE, ORVOKKIKASVIT
- Viola riviniana*, metsäorvokki
 - Viola canina* subsp. *montana*, oho-orvokki
 - Viola palustris*, suo-orvokki
 - * *Viola tricolor*, keto-orvokki
 - * *Viola arvensis*, pelto-orvokki

BRASSICACEAE, RISTIKUKKAISKASVIT

- * *Isatis tinctoria*, värimorsinko
- Bunias orientalis*, ukonpalko
- M *Erysimum cheiranthoides*, peltoukonnauris
- * *Barbarea vulgaris*, peltokanankaali
- * *Barbarea stricta*, rantakanankaali
- * *Rorippa palustris*, rantanenäiti
- * *Cardamine pratensis*, luhtalitukka
- Berteroa incana*, harmio
- * *Capsella bursa-pastoris*, lutukka
- * *Thlaspi arvense*, peltotaskuruoho
- * *Thlaspi alpestre caerulescens*, kevättaskuruoho
- * *Lepidium*, krasit
- * *Brassica campestris* (B. *rapa* subsp. *sylvestris*), peltokaali
- * *Sinapsis arvensis*, rikkasinappi
- * *Sinapsis alba*, keltasinappi
- * *Raphanus raphanistrum*, peltoretikka

SALICACEAE, PAJUKASVIT

- Salix pentandra*, halava
- Salix myrsinifolia*, mustuvapaju
- Salix phylicifolia*, kiiltopaju
- Salix cinerea*, tuhkapaju
- Salix aurita*, virpapaju
- Salix caprea*, raiita
- Salix repens* coll., hanhenpaju
- Salix lapponum*, pohjanpaju
- Populus tremula*, haapa

ERICACEAE, KANERVAKASVIT

- * *Calluna vulgaris*, kanerva
- M* *Ledum palustre*, suopursu
- Loiseleuria procumbens*, sielikkö

- Phylloce caerulea*, kurjenkanerva
- M* *Arctostaphylos uva-ursi*, sianpuolukka
- * *Arctostaphylos alpina*, riekonmarja
- M *Andromeda polifolia*, suokukka
- M *Chamaedaphne calyculata*, vaivero
- * *Vaccinium oxycoccos*, isokarpalo
- * *Vaccinium microcarpum*, pikkukarpalo
- * *Vaccinium vitis-idaea*, puolukka
- * *Vaccinium uliginosum*, juolukka
- * *Vaccinium myrtillus*, mustikka

PYROLACEAE, TALVIKKIKASVIT

- Pyrola minor*, pikkutalvikki
- Pyrola rotundifolia*, isotalvikki
- Orthilia secunda*, nuokkotalvikki
- Moneses uniflora*, tähtitalvikki

EMPETRACEAE, VARIKSENMARJAKASVIT

- * *Empetrum nigrum* subsp. *nigrum*, etelänvariksenmarja
- * *Empetrum nigrum* subsp. *hermaphroditum*, pohjanvariksenmarja

PRIMULACEAE, ESIKKOKASVIT

- M *Primula veris*, kevätiesikko
- Lysimachia vulgaris*, ranta-alpi
- Lysimachia thyrsoiflora*, terttualpi
- Trientalis europaea*, metsätähti
- Glaux maritima*, rannikki

TILIACEAE, LEHMUSKASVIT

- * *Tilia cordata*, metsälehmus

THYMELAEACEAE, NÄSIÄKASVIT

- M *Daphne mezereum*, näsiä

SAXIFRAGACEAE, RIKKOKASVIT

- Saxifraga aizoides*, kultarikko
- Chrysosplenium alternifolium*, kevätlinnunsilmä

CRASSULACEAE, MAKSARUOHOKASVIT

- * *Sedum telephium*, isomaksaruoho
- Sedum acre*, keltamaksaruoho

GROSSULARIACEAE, HERUKKAKASVIT

- * *Ribes spicatum*, pohjanpunaherukka
- * *Ribes nigrum*, mustaherukka
- Ribes alpinum*, taikinamarja

PARNASSIACEAE, VILUKKOKASVIT

Parnassia palustris, vilukko

DROSERACEAE, KIHOKKIKASVIT

- * *Drosera rotundifolia*, pyöreälehtikiikihokki
- * *Drosera anglica*, pitkälehtikiikihokki

ROSACEAE, RUUSUKASVIT

- * *Filipendula vulgaris*, sikoangervo
- * *Filipendula ulmaria*, mesiangervo
- * *Rubus chamaemorus*, lakka, hilla, suomuurain
- * *Rubus arcticus*, mesimarja
- * *Rubus saxatilis*, lilukka
- * *Rubus idaeus*, vadelma
- * *Rosa majalis*, metsäruusu
- * *Rosa dumalis*, orjanruusu
- Dryas octopetala*, lapinvuokko
- * *Geum rivale*, ojakellukka
- * *Geum urbanum*, kyläkellukka
- Potentilla palustris*, kurjenjalka
- Potentilla anserina*, ketohanhikki
- Potentilla argentea*, hopeahanhikki
- Potentilla norvegica*, peltohanhikki
- * *Potentilla erecta*, rätväkä
- * *Fragaria vesca*, ahomansikka
- * *Alchemilla monticola*, laidunpoimulehti
- * *Alchemilla subcrenata*, hakamaapoimulehti
- * *Alchemilla acutiloba*, piennarpoimulehti
- * *Malus sylvestris*, metsäomenapuu
- * *Sorbus aucuparia*, kotipihlaja
- * *Sorbus hybrida*, suomenpihlaja
- * *Sorbus intermedia*, ruotsinpihlaja
- * *Amelanchier spicata*, tuomipihlaja
- * *Prunus padus*, tuomi

FABACEAE, HERNEKASVIT

- Vicia cracca*, hiirenvirna
- Vicia sylvatica*, metsävirna
- Vicia sepium*, aitovirna
- Lathyrus vernus*, kevätlinnunherne
- * *Lathyrus linifolius*, syytälinnunherne
- Lathyrus pratensis*, niitynäikelmä
- * *Melilotus alba*, valkomesikkä
- * *Melilotus officinalis*, rohtomesikkä
- * *Trifolium repens*, valkoapila
- * *Trifolium hybridum*, aiskoapila

- Trifolium spadiceum*, musta-apila
- * *Trifolium pratense*, puna-apila
- * *Trifolium medium*, metsäapila
- Lotus corniculatus*, keltamaite

LYTHRACEAE, RANTAKUKKAKASVIT

Lythrum salicaria, rantakukka

ONAGRACEAE, HORSMAKASVIT

- * *Epilobium angustifolium*, maitohorsma
- Epilobium montanum*, lehtohorsma
- Epilobium palustre*, suohorsma

ACERACEAE, VAAHTERAKASVIT

- * *Acer platanoides*, metsävaahtera

OXALIDACEAE, KÄENKAALIKASVIT

- * *Oxalis acetosella*, käenkaali

GERANIACEAE, KURJENPOLVIKASVIT

- * *Geranium sylvaticum*, metsäkurjenpolvi
- * *Geranium robertianum*, haisukurjenpolvi

CORNACEAE, KANUKKAKASVIT

Cornus suecica, ruohokanukka

APIACEAE, SARJAKUKKAISKASVIT

- * *Anthriscus sylvestris*, koiranputki
- * *Pimpinella saxifraga*, pukinjuuri
- * *Aegopodium podagraria*, vuohenputki
- M *Aethusa cynapium*, hukanputki
- M *Conium maculatum*, myrkkukatko
- M *Cicuta virosa*, myrkkypeiso
- * *Carum carvi*, kumina
- Angelica sylvestris*, karhunputki
- * *Angelica archangelica*, väinönputki
- Peucedanum palustre*, suoputki
- * *Pastinaca sativa*, palsternakka
- M *Heracleum sphondylium*, ukonputki

RHAMNACEAE, PAATSAMAKASVIT

- M* *Rhamnus frangula*, paatsama

ELAEAGNACEAE, KILSEPENSASKASVIT

- * *Hippophaë rhamnoides*, tyrni

RUBIACEAE, MATARAKASVIT

- Galium boreale*, ahomatara
- * *Galium odoratum*, tuoksumatara
- Galium palustre*, rantamatara
- Galium verum*, keltamatara
- Galium uliginosum*, luhtamatara
- Galium album*, paimenmatara
- Galium spurium*, peltomatara

ASCLEPIADACEAE, KÄÄRMEENPISTONYRTTIKASVIT

- M *Vincetoxicum hircundinaria*, käärmeenpistonyrtti

GENTIANACEAE, KATKEROKASVIT

- Centaurium littorale*, isorantasappi

MENYANTHACEAE, RAATEKASVIT

- Menyanthes trifoliata*, raate

OLEACEAE, ÖLJYPUUKASVIT

- Fraxinus excelsior*, saarni

CAPRIFOLIACEAE, KUUSAMAKASVIT

- M *Sambucus racemosa*, terttuselja
- M *Viburnum opulus*, koiranheisi
- Linnaea borealis*, vanamo
- M *Lonicera xylosteum*, lehtokuusama

VALERIANACEAE, VIRMAJUURIKASVIT

- * *Valeriana officinalis*, rohtovirmajuuri
- Valeriana sambucifolia*, lehtovirmajuuri

DIPSACACEAE, PURTOJUURIKASVIT

- Succisa pratensis*, purtojuuri
- Knautia arvensis*, ruusu ruoho

COILOLVULACEAE, KIERTOKASVIT

- * *Calystegia sepium*, karhunköynnös
- * *Convolvulus arvensis*, peltokierto

CUSCUTACEAE, HUMALANVIERASKASVIT

- Cuscuta europaea*, humalanvieras

BORAGINACEAE, LEMMIKKIKASVIT

- * *Pulmonaria obscura*, imikkä
- M* *Symphytum*, raunioyrtit
- Myosotis arvensis*, peltolemmikki

Myosotis scorpioides, luhtalemmikki**LAMIACEAE, HUULIKUKKAISKASVIT**

- Scutellaria galericulata*, luhtavuohennokka
- * *Galeopsis speciosa*, kirjopillike
- Galeopsis bifida*, peltopillike
- * *Lamium album*, valkopeippi
- * *Lamium hybridum*, liuskopeippi
- * *Lamium purpureum*, punapeippi
- Stachys sylvatica*, lehtopähkämö
- * *Stachys palustris*, peltopähkämö
- * *Glechoma hederacea*, maahumala
- M* *Prunella vulgaris*, niityhumala
- * *Origanum vulgare*, mäkimeirami
- * *Thymus serpyllum*, kangasajuruoho
- * *Mentha arvensis*, rantaminttu

SOLANACEAE, KOISOKASVIT

- M *Hyoscyamus niger*, hullukadli
- M *Solanum nigrum*, mustakoiso
- M *Solanum dulcamara*, punakoiso

SCROPHULARIACEAE, NAAMAKUKKAISKASVIT

- * *Verbascum thapsus*, ukontulikukka
- M *Scrophularia nodosa*, syyläjuuri
- Linaria vulgaris*, kannusruoho
- Veronica serpyllifolia*, orvontädyke
- * *Veronica officinalis*, rohtotädyke
- Veronica chamaedrys*, nurmitädyke
- Veronica longifolia*, rantatädyke
- Melampyrum sylvaticum*, metsämaitiikka
- Melampyrum pratense*, kangasmaitiikka
- Euphrasia*, silmäruohot
- Pedicularis palustris*, luhtakuusio
- Rhinanthus minor*, pikkulaukku

PLANTAGINACEAE, RATAMOKASVIT

- * *Plantago major*, piharatamo
- * *Plantago lanceolata*, heinäratamo

LENTIBULARIACEAE, VESIHERNEKASVIT

- Pinguicula vulgaris*, siniyökönlehti
- Utricularia*, vesiheerneet

HIPPURIDACEAE, VESIKUUSIKASVIT

- Hippuris vulgaris*, vesikuusi

- CAMPANULACEAE, KEILOKASVIT
Campanula patula, harakankello
Campanula persicifolia, kurjenkello
Campanula glomerata, peurankello
 * *Campanula rapunculoides*, vuohenkello
Campanula rotundifolia, kissankello
 M *Lobelia dortmanna*, nuottaruoho

ASTERACEAE, ASTERIKASVIT

- * *Solidago virgaurea*, kultapiisku
Aster tripolium, meriasteri
Erigeron acer, karvaskalliainen
Gnaphalium uliginosum, savijäkärä
Gnaphalium sylvaticum, ahojäkärä
Antennaria dioica, kissankäpälä
Bidens, rusokit
Achillea ptarmica, ojakärsämö
 * *Achillea millefolium*, siankärsämö
Tripleurospermum maritimum, merisaunio
Tripleurospermum inodorum, peltosaunio
 * *Matricaria recutita*, kamomillasaunio
 * *Matricaria matricarioides*, pihasaunio
 M *Tanacetum vulgare*, pietaryrtti
Leucanthemum vulgare, päivänkakkara
 * *Artemisia vulgaris*, pujo
 M* *Artemisia absinthium*, mali
 M* *Tussilago farfara*, leskenlehti
Senecio viscosus, tahmavillakko
Senecio vulgaris, pelto-villakko
 * *Arctium tomentosum*, seittäkiainen
Saussurea alpina, lääte
Carduus crispus, kyläkarhiainen
Cirsium helenioides, huopaohdake
 * *Cirsium palustre*, suo-ohdake
 * *Cirsium arvense*, pelto-ohdake
Centaurea jacea, ahdekaunokki
 * *Centaurea cyanus*, ruiskaunokki
- CICHORIACEAE, SIKURIKASVIT
Leontodon autumnalis, syysmailiainen
 * *Tragopogon pratensis*, pukinpartha
 * *Sonchus asper*, otavalvatti
 * *Sonchus oleraceus*, kaalivalvatti
 * *Sonchus arvensis*, peltovalvatti
 * *Mycelis muralis*, jänönsalaatti
 * *Taraxacum*, voikukat

- * *Lapsana communis*, linnunkaali
Crepis paludosa, suokelkko
Crepis tectorum, ketokelkko
Hieracium umbellatum, sarjakeltano
Pilosella officinarum, huopakeltano

LILIOPSIDA, YKSISIRKKAISET

TRILLIACEAE, SUDENMARJAKASVIT

- M *Paris quadrifolia*, sudenmarja

CONVALLARIACEAE, KIELOKASVIT

- M *Convallaria majalis*, kielo
 M *Polygonatum multiflorum*, lehtokieli
 M *Polygonatum odoratum*, kalliokieli
 M *Maianthemum bifolium*, oravanmarja

ALLIACEAE, LAUKKAKASVIT

- * *Allium schoenoprasum*, ruoholaukka
 * *Allium oleraceum*, nurmilaukka

LILIACEAE, LIJAKASVIT

- Gagea minima*, pikkukäenrieska

IRIDACEAE, KURJENMIEKKAKASVIT

- M *Iris pseudacorus*, kurjenmiekkä

CYPRIPIACEAE, TIKANKONTTIKASVIT

- Cypripedium calceolus*, tikankontti

ORCHIDACEAE, KÄMMEKKÄKASVIT

- Listera ovata*, soikkokaksikko
Listera cordata, herttakaksikko
 * *Goodyera repens*, yövilkka
Platanthera bifolia, valkolehdokki
Coeloglossum viride, pussikämmekkä
Dactylorhiza sambucina, seljakämmekkä
Dactylorhiza incarnata, punakämmekkä
Dactylorhiza maculata, maariankämmekkä
Cotallorhiza trifida, harajuuri
Calypso bulbosa, neidonkenkä

ARACEAE, VEHKAKASVIT

- M *Calla palustris*, vehka

ALISMATACEAE, SARPIOKASVIT
Sagittaria sagittifolia, pystykeiholehti
Alisma plantago-aquatica, ratamosarpio

SCHEUCHZERIAEAE, LEVÄKKÖKASVIT
Scheuchzeria palustris, leväkkö

JUNCAGINACEAE, SUOLAKEKASVIT
Triglochin palustris, hentosuolake

POTAMOGETONACEAE, VITAKASVIT
Potamogeton natans, uistinviita
Potamogeton perfoliatus, ahvenviita

SPARGANIACEAE, PALPAKKOKASVIT
Sparganium, palpakot
Sparganium emersum, rantapalpakko

TYPHACEAE, OSMANKÄÄMIKASVIT
 * *Typha latifolia*, leveäosmankäämi
 * *Typha angustifolia*, kapeaosmankäämi

JUNCACEAE, VIHVIÄKASVIT
Juncus filiformis, jouchivihvilä
Juncus gerardii, suolavihvilä
Juncus alpinoarticulatus subsp. *nodulosus*, rantavihvilä
Juncus bufonius, konnanvihvilä
Luzula pilosa, kevätpiippo
Luzula multiflora, nurmipiippo

CYPERACEAE, SARAkakasvit
Scirpus sylvaticus, korpikaisla
Schoenoplectus lacustris, järvikaisla
Eriophorum angustifolium, luhtavilla
Eriophorum vaginatum, tupasvilla
Carex rostrata, pullosara
Carex canescens, harmaasara
Carex digitata, sormisara
Carex nigra, jokapaikansara
Carex acuta, viiltosara
Carex aquatilis, vesisara

POACEAE, HEINÄKASVIT
Festuca ovina, lampaannata
Festuca rubra, punanata
Poa annua, kylänurmikka

Poa pratensis, niitynurmikka
Poa nemoralis, lehtonurmikka
Dactylis glomerata, koiranheinä
Melica nutans, nuokkuhelmikka
Leymus arenarius, rantavehänä
 * *Elymus repens*, juolavehänä
Deschampsia cespitosa, nurmilauha
Deschampsia flexuosa, metsälauha
 * *Hierochloë australis*, metsämaarianheinä
Hierochloë odorata, maarianheinä
Hierochloë hirta, niitymaarianheinä
 * *Anthoxanthum odoratum*, tuoksusimake
Agrostis, röllit
Agrostis capillaris, nurmirölli
Calamagrostis epigejos, hietakastikka
Calamagrostis purpurea, korpikastiikka
Calamagrostis arundinacea, metsäkastiikka
Phleum pratense, timotei
Alopecurus pratensis, nurmipuntarpää
Phalaris arundinacea, ruokohelpi
Milium effusum, tesma
 * *Phragmites australis*, järviruoko

BRYOPHYTA, SAMMALET

HEPATICOPSIDA, MAKSASAMMALET

Marchantia polymorpha, palokehukosammal
Plagiochila asplenoides, isokastesammal
Ptilidium ciliare, isokorallisammal

BRYOPSIDA, LEHTISAMMALET

* *Sphagnum angustifolium*, jokasuonrahkasammal
 * *Sphagnum magellanicum*, punarahkasammal
 * *Sphagnum squarrosum*, okarahkasammal
 * *Sphagnum fuscum*, ruskorahkasammal
 * *Sphagnum girgensohnii*, korpilahkasammal
 * *Sphagnum capillifolium* S. *nemoreum*, kangasrahkasammal
Polytrichum commune, korpikarhunsammal
Atrichum undulatum, isomyyränsammal
Paraleucobryum longifolium, kiviturkkisammal
Dicranum, kynsisammalet
Ceratodon purpureus, kulosammal
Pohlia nutans, nuokkuvarstasammal
Racomitrium, tierasammalet
Rhodobryum roseum, ruusukesammal

Mnium, lehväsammalet
Aulacomnium palustre, suonihuopasammal
Fontinalis antipyretica, isonäkinsammal
Climacium dendroides, palmusammal
Hypnum cupressiforme, kalliopalimikkosammal
Sanionia uncinata, meisäkamppisammal
Brachythecium, suikerosammalet
Ptilium crista-castrensis, sulkasammal
Rhytidadelphus triquetrus, metsäliekosammal
Rhytidadelphus squarrosus, niityliekosammal
Pleurozium schreberi, seinäsammal
Hylacomium splendens, meisäkerrossammal

MARJAKASVIT tunnettava myös marjoista

- M *Taxus*, marjakuuset
- * *Juniperus communis*, kataja
- M *Actaea spicata*, mustakonnanmarja
- M *Actaea erythrocarpa*, punakonnanmarja
- M* *Arctostaphylos uva-ursi*, sianpuolukka
- * *Arctostaphylos alpina*, riekonmarja
- * *Vaccinium oxycoccos*, isokarpalo
- * *Vaccinium microcarpum*, pikkukarpalo
- * *Vaccinium vitis-idaea*, puolukka
- * *Vaccinium uliginosum*, juolukka
- * *Vaccinium myrtillus*, mustikka
- * *Empetrum nigrum*, variksenmarja
- * *Empetrum hermaphroditum*, pohjanvariksenmarja
- * *Ribes spicatum*, pohjanpunaherukka
- * *Ribes nigrum*, mustaherukka
- * *Ribes alpinum*, taikinamarja
- * *Rubus chamaemorus*, hilla, lakka, suomuurain
- * *Rubus arcticus*, mesimarja
- * *Rubus saxatilis*, lilukka
- * *Rubus idaeus*, vadelma
- * *Rosa majalis*, metsäruusu
- * *Rosa dumalis*, orjanruusu
- * *Sorbus aucuparia*, kotipihlaja
- * *Sorbus hybrida*, suomenpihlaja
- * *Sorbus intermedia*, ruotsinpihlaja
- * *Amelanchier spicata*, tuomipihlaja
- * *Prunus padus*, tuomi
- Cornus suecica*, ruohokanukka
- M *Rhamnus frangula*, paatsama
- * *Hippophaë rhamnoides*, tyrni

Sambucus racemosa, terttuselja
M *Viburnum opulus*, koiranheisi
M *Daphne mezereum*, näsiä
Symphoricarpos albus, lumimarja
M *Lonicera xylosteum*, lehtokuusama
M *Solanum nigrum*, mustakoiso
M *Solanum dulcamara*, punakoiso
M *Paris quadrifolia*, sudenmarja
M *Convallaria majalis*, kielo
M *Maianthemum bifolium*, oravanmarja
M *Polygonatum odoratum*, kalliokielo
M *Polygonatum multiflorum*, lehtokielo

KERUUTUOTETARKASTAJAN TENTITTÄVÄT SIENET

TAITIT

Boletus badius – ruskotatti
Boletus edulis – herkkutatti
Boletus pinophilus – männynherkkutatti
Boletus subtomentosus *coll.* – sametitatti
Chalciporus piperatus – äikätatti
Leccinum aurantiacum (*L. rufum*) – haavanpunikitatti
Leccinum holopus – valkolehmäntatti
Leccinum scabrum – lehmäntatti
Leccinum variicolor – nokitatti
Leccinum versipelle – koivunpunikitatti
Leccinum vulpinum – männynpunikitatti
Suillus bovinus – nummitatti
Suillus flavidus – suotatti
Suillus granulatus – jyvästatti
Suillus grevillei – lehtikuusenentatti
Suillus luteus – voitatti
Suillus variegatus – kangastatti
Tylopilus felleus – sappitatti

ROUSKUT JA HAPEROT

Lactarius bertillonii – lehtorousku
Lactarius camphoratus – sikurirousku
Lactarius deliciosus – männynleppärousku
Lactarius deterrimus – kuusenleppärousku

Lactarius flexuosus – nurmirousku
Lactarius fuliginosus – savurousku
Lactarius glycosmus – viitapalsamirousku
Lactarius helvus – lakritsirousku
Lactarius lignyotus – nokirousku
Lactarius lilacinus – punarousku
Lactarius mammosus – kangaspalsamirousku
Lactarius mitissimus – oranssirousku
Lactarius musteus – männynrousku
Lactarius piperatus – pippurirousku
Lactarius pubescens – villakarvarousku
Lactarius praesentaneus – keltarousku
Lactarius resimus – koivurousku
Lactarius rufus – kangasrousku
Lactarius scoticus – valkokarvarousku
Lactarius scrobiculatus – isovoirousku
Lactarius thejogalus – pikkurousku
Lactarius torminosus – karvarousku
Lactarius trivialis – haaparousku
Lactarius turpis (*L. necator*) – mustarousku
Lactarius utilis – kalvashaaparousku
Lactarius uvidus – korpirousku
Lactarius vietus – harmaarousku
Lactarius volemus – kultarousku
Russula aeruginea – koivuhapero
Russula adusta – savuhapero
Russula claroflava (*R. flava*) – keltahapero
Russula consobrina – polttiaishapero
Russula decolorans – kangashapero
Russula delicata – suppilohapero
Russula emetica – tulipunahapero
Russula foetens – haisuhapero
Russula gracillima – viitahapero
Russula integra – mantelihapero
Russula intermedia (*R. lundellii*) – koivunlehtohapero
Russula lutea – munahapero
Russula paludosa – isohapero
Russula rhodopoda – punajalkahapero
Russula vesca – palterohapero
Russula vinosa – viinihapero
Russula xerampelina coll. – siliihapero

MUUT HEILTASIENET

Agaricus arvensis – peltoherkkusieni
Agaricus campestris – nurmiherkkusieni
Agaricus silvaticus – tapionherkkusieni
Agaricus sylvicola (*A. abrupitibulbus*, *A. assettei*) – kuusiherkkusieni
Amanita citrina – keltäkärpässieni
Amanita fulva – ruostekärpässieni
Amanita muscaria – punakärpässieni
Amanita pantherina – panterikärpässieni
Amanita phalloides – kavalakärpässieni
Amanita porphyria – kangaskärpässieni
Amanita regalis – ruskokärpässieni
Amanita rubescens – rusokärpässieni
Amanita vaginata – harmaakärpässieni
Amanita virosa – valkokärpässieni
Armillaria borealis – pohjanmesisieni
Camarophyllus pratensis – niittyvahakas
Cantharellula umbonata – haarahelhta
Chroogomphus rutilus – rusakkonuljaska
Clitocybe clavipes – nuijamaliikka
Clitocybe gibba – suppilomaliikka
Clitocybe odora – vihertuoksumaliikka
Clitopilus prunulus – jauhosieni
Collybia butyracea – valkoviirujuurekas
Collybia dryophila – kalpeajuurekas
Collybia maculata – rusotäpläjuurekas
Collybia peronata – kirpeäjuurekas
Collybia tuberosa – ruskopahkajuurekas
Coprinus atramentarius – harmaamustesieni
Coprinus comatus – suomustesieni
Coprinus micaceus – kiilemustesieni
Cortinarius anomalus – koivuseitikki
Cortinarius armillatus – punavyöseitikki
Cortinarius brunneus – karhunseitikki
Cortinarius camphoratus – löyhkäseitikki
Cortinarius muscigenus collinitus – kangaslimaseitikki
Cortinarius gentilis – kangasmyrkyseitikki
Cortinarius laniger – valkovillaseitikki
Cortinarius limonius – laakamyrkyseitikki
Cortinarius mucosus – nummilimaseitikki
Cortinarius multiformis – mesinuppiseitikki
Cortinarius orellanoides (*C. speciosissimus*) – suippumyrkyseitikki
Cortinarius pholideus – suomuvyöseitikki
Cortinarius traganus – haisuseitikki
Cortinarius triumphans – monivyöseitikki

Cortinarius trivialis – porraslimaseitikki
Cortinarius violaceus – violettiseitikki
Cystoderma amianthinum – keltaryhäkäs
Cystoderma carcharias – kalvasryhäkäs
Cystoderma granulorum – ruosteryhäkäs
Cystoderma jasonis – kultaryhäkäs
Dermocybe – heloseitikit
Cortinarius croceus – keltaheltaseitikki
Cortinarius sanguineus – veriseitikki
Cortinarius semisanguineus – veriheltaseitikki
Cortinarius uliginosus – viitaseitikki
Entoloma – rusokkaat
Entoloma eulividum [*E. lividum*] – isorusokas
Flammulina velutipes – talvijuuurekas
Galerina – nääpikät
Galerina marginata – myrkkynääpikkä
Gomphidius glutinosus – limanuljaska
Gomphidius roseus – punanuljaska
Gymnopilus penetrans – kangaskarvaslakki
Hebeloma – tymposet
Hygrocybe conica – kartiovahakas
Hygrophoropsis aurantiaca – valevahvero
Hygrophorus agathosmus – tuoksuahakas
Hygrophorus camarophyllus – mustavahakas
Hygrophorus erubescens – rusotäplävahakas
Hygrophorus hypothejus – hallavahakas
Hygrophorus karstenii – keltaheltavahakas
Hygrophorus melizeus – koivuvahakas
Hygrophorus olivaceoalbus – harmaakirjovahakas
Hygrophorus piceae – valkovahakas
Hypholoma capnoides – kuusilahokka
Hypholoma fasciculare – kiterälahokka
Hypholoma lateritium sublateritium – punalahokka
Hypsizygus ulmarius [*Lyophyllum ulmarius*] – runkokynsikäs
Inocybe – risakkaat
Inocybe fastigiata – suippurisakas
Inocybe geophylla – valkorisakas
Inocybe lacera – polkurisakas
Kuehneromyces lignicola – kevätkantosieni
Kuehneromyces mutabilis – koivunkantosieni
Laccaria – lohisienet
Lepiota clypeolaria – villaukonsieni
Lepista nebularis [*Clitocybe n.*] – härmämaliikka
Lepista nuda – sinivalmuska
Lyophyllum connatum – nurmitupaskynsikäs
Lyophyllum fumosum – tummatupaskynsikäs

Macrolepiota procera – ukonsieni
Macrolepiota rhacodes – akanсени
Marasmius androsaceus – jouhinahikas
Marasmius oreades – nurminahikas
Marasmius scorodionius – laukkanahikas
Megacollybia platyphylla [*Oudemansiella platyphylla*] – isojuurekas
Melanoleuca strictipes – kesäsatahelilta
Micromphale perforans – kuusenneulasnahikas
Mycena – hiipot
Mycena epipterygia – keltajalkahiippo
Mycena galericulata – poimuhiippo
Mycena galopus – maitohiippo
Mycena pura – sinipunahiippo
Mycena sanguinolenta – verihiippo
Omphalina ericetorum – poimunapalakki
Panaeolus – kirjohelitat
Panaellus mitis – pikkuvinokas
Panaellus serotinus – talvinokas
Paxillus atrotomentosus – samettijalka
Paxillus involutus – pulkkosieni
Phaeolepiota aurea – kultasieni
Pholiota alnicola – leppähelokka
Pholiota flammans – tulihelokka
Pholiota lenta – limaahelokka
Pholiota squarrosa – pörhösuomuhelokka
Pleurotus ostreatus – osterivinokas
Pleurotus pulmonarius – koivuvinokas
Pluteus atricapillus – koivulahorusokas
Psathyrella – haprakkaat
Psilocybe – madonlakit
Psilocybe semilanceata – suippumadonlakki
Rozites caperatus – kehnäsieni
Strobilurus esulentus – kuusenkäpynahikas
Strobilurus stephanocystis – männynkäpynahikas
Stropharia aeruginosa – viherkaulussieni
Stropharia hornemannii – isokaulussieni
Stropharia semiglobata – lantakaulussieni
Tricholoma aestuans – äikävalmuska
Tricholoma albobrunneum – ruskovalmuska
Tricholoma album – reitikkavalmuska
Tricholoma flavovirens coll. – keltavalmuska (sis. kangaskeltavalmuskan)
Tricholoma fulvum [*T. flavobrunneum*] – täpläheltavalmuska
Tricholoma imbricatum – suomuvalmuska
Tricholoma inamoenum – löyhkävalmuska
Tricholoma nauseosum [*T. caligatum*] – tuoksuvalmuska
Tricholoma pessundatum – pisamavalmuska

Tricholoma portentosum – viiruvalmuska
Tricholoma saponaceum – suopavalmuska
Tricholoma sulphureum – rikkivalmuska
Tricholoma vaccinum – partavalmuska
Tricholoma virgatum – sappivalmuska
Tricholomopsis decora – lahovalmuska
Tricholomopsis rutilans – purppuravalmuska
Xeromphalia campanella – kantonapanahikas

KÄÄVÄKKÄÄT

Auriscalpium vulgare – käpyorakas
Boletopsis grisea – sudenkääpä
Bankera fulgineoalba – lakritsiorakas
Cantharellus cibarius – keltavahvero
Cantharellus lutescens – kosteikkovahvero
Cantharellus tubaeformis – suppilovahvero
Clavariadelphus ligula – pikkunuijakas
Clavariadelphus truncatus – töppönuijakas
Clavulina cristata – korallihäärakas
Coltricia perennis – kangaskääpä
Craterellus cornucopioides – mustatorvisieni
Fomes fomentarius – taulakääpä
Fomitopsis pinicola – kantokääpä
Hapalopilus rutilans – okrakääpä
Heterobasidion annosum coll. – juurikääpä
Hydnellum aurantiacum – oranssiorakas
Hydnellum ferrugineum – ruosteorakas
Hydnum repandum – vaaleaorakas
Hydnum rutescens – rusko-orakas
Inonotus obliquus – pakurikääpä
Phellinus ignitarius – arinakääpä
Phellodon tomentosus – ryyti-orakas
Piptoporus betulinus – pökkelökääpä
Pycnoporus cinnabarinus – punakääpä
Ramaria botrytis – punalatahaarakas
Ramaria eumorpha (R. corrugata) – kuusihaarakas
Ramaria flava coll. – keltahaarakas
Ramaria formosa – kavalahaarakas
Sarcodon imbricatus – suomuorakas
Scutiger confluens (Albatrellus c.) – typäskääpä
Scutiger ovinus (Albatrellus o.) – lampaankääpä
Serpula lacrymans – lattiasieni
Sparassis crispa – kurtustieni

Stereum hirsutum – karvanahakka
Thelephora palmata – löyhkäsilokka
Thelephora terrestris – karvasilokka

HYYTELÖSIENET

Exidia – oksahytykät
Pseudohydnum gelatinosum – orahytykkä
Tremella – poimuhytykät

HAARAKANTAISET

Calocera viscosa – keltasarvikka

KUPUSIENET

Bovista nigrescens – nurmimaamuna
Bovista plumbea – pikkumaamuna
Calvatia excipuliformis – nuijakuukunen
Calvatia utriformis – ukonkuukunen
Geastrum – maatähdet
Langemannia gigantea – jätikuukunen
Lycoperdon perlatum – känsätuhkelo
Lycoperdon pyriforme – ryhmätuhkelo
Phallus impudicus – haisusieni
Rhizopogon – jänönmukulat
Scleroderma – mukulakuukuset

KOTELOSIENET

Aleuria aurantia – oranssimaljakas
Cudonia confusa – lakkinupikka
Elaphomyces – maahikkaat
Gyromitra esculenta – korvasieni
Gyromitra gigas – lehtokorvasieni
Gyromitra infula – piispanhiippa
Gyromitra perlatata – laakakorvasieni
Helvella lacunosa – mustamörsky
Leotia lubrica – rustonupikka
Morchella – huhtasienet
Otidea – jänönkorvat
Peziza badia – maksamaljakas

Rhizina undulata – kuplamörsky
Scutellinia scutellata – ripsimaljakas
Spathularia rufa – tummajalkalapakka
Verpa bohemica – poimukellomörsky

RYHMÄLLEEN TUNNETTAVIA MUJITA SIENIÄ

Discomycetes – maljakoteloiset
Erysiphales – härmäsienet
Exobasidium – pöhösienet
Hypoxylon – puunsyyliät
Myxomycetes – limasienet
Penicillium – pensselihomeet
Peronosporales – lehtihomeet
Pyrenomyces – pullokoteloiset
Uredinales – ruostesienet
Ustilaginales – nokisienet

MIKROSIEIENET

Albugo candida/Capsella bursa-pastoris – kalkkihome
Chrysomyxa ledi/Picea abies – kuusensuopursuruoste
Claviceps purpurea/Poaceae – toraijvä
Coleosporium tussilaginis/Tussilago farfara – männynneulasruoste
Cronartium flaccidum/Pinus sylvestris – tervasuoste
Blumeria graminis/Poaceae – heinänehärmä
Exobasidium vaccinii/Vaccinium vitis-idaea – puolukanpöhö
Gymnosporangium cornutum – pihlajankatajaruoste
Lophodermium pinastri/Pinus sylvestris – männynkariste
Melampsora populnea/Populus tremula, Pinus sylvestris – männynversoruoste
Melampsoridium betulinum/Betula spp. – koivuruoste
Nectria cinnabarina/Prunus padus – punanäppy
Plasmodiophora brassicae/Brassica oleracea – möhöjuuri
Plasmopara crustosa/Aegopodium podagraria – lehtihome
Puccinia caricina/Urtica dioica – nokkosensaruoste (herukansaruoste)
Puccinia graminis/Triticum aestivum ym. – mustaruoste
Puccinia punctiformis/Cirsium arvense – pelto-ohdakkeenruoste
Rhytisma acerinum/Acer platanoides – vaahterantervatäplä
Sphaerotheca mors-uvae/Ribes nigrum – herukanhärmä, karviaishärmä
Taphrina pruni/Prunus padus – pussitauti
Triphragmium ulmariae/Filipendula ulmaria – mesiangeronruoste

JÄKÄLÄT

Alectoria – viherlupot
Bryorea – tummalupot
Cetraria islandica – isohirvenjäkäliä
Cladina arbuscula – valkoporonjäkäliä
Cladina rangiferina – harmaaporonjäkäliä
Cladina stellaris – palleroporonjäkäliä
Cladonia coccifera – punatorvijäkälä
Cladonia cornuta – puikkotorvijäkälä
Hypogymnia physodes – sormipaisukarve
Lobaria pulmonaria – raidankeuhkojäkäliä
Parmelia saxatilis – kalliioisokarve
Peltigera aphthosa – pilkkunahkojäkäliä
Rhizocarpon – karttajäkälät
Stereocaulon – tinajäkälät
Usnea – naavat
Xanthoria parietina – haavankeltajäkälä

VIJELYKASVIT

Keruuotetarkastajalta edellytetään tavallisten viljelykasvien hyvää tuntemusta. Lisäksi vaaditaan seuraavat viljelykasvit

Larix, lehtikuuset
Pinus mugo, vuorimänty
 * *Pinus cembra*, sembra
 M *Taxus cuspidata*, japaninmarjakuusi
 M *Berberis thunbergii*, japaninhappomarija
 M *Aconitum variegatum*, tarhaukonhattu
 M *Delphinium elatum*, isoritarinkannus
 M *Aquilegia vulgaris*, lehtoakileija
 M* *Papaver somniferum*, oopiumunikko
 M *Corydalis nobilis*, jalokiurunkannus
 M *Cannabis sativa*, hamppu
 * *Humulus lupulus*, humala
 * *Portulaca oleracea*, vihannesportulakka
Saponaria officinalis, suopayrtti
 * *Chenopodium bonus-henricus*, hyvänheikinsavikka
 * *Chenopodium foliosum*, marjasavikka (mansikkapinaatti)
 * *Artiplex hortensis*, tarhamaltsa
 * *Fagopyrum esculentum*, viljatatar, taittari
 * *Rumex patientia*, vihannessuolaheinä
Hesperis matronalis, ilakko

- * *Armoracia rusticana*, piparijuuri
- * *Sinapis alba*, keltasinappi
- * *Eruca vesicaria*, sinappikaali
- Salix fragilis, piilipuu
- Salix alba, valkopaju
- Populus balsamifera, palsamipoppeli
- M Ricinus communis, risiini
- Ribes aureum, kultaherukka
- Sorbaria sorbifolia, pihlaja-angervo
- Spiraea, pensasangervot
- Rubus odoratus, tuoksuvatukka
- * Rosa pimpinellifolia, juhannusruusu
- * Rosa rugosa, kurtullehtiruusu
- * Fragaria moschata, ukkomansikka
- * Sorbus hybrida, suomenpihlaja
- * Sorbus intermedia, ruotsinpihlaja
- Amelanchier spicata, tuomipihlaja
- * Crataegus grayana, aitaorapihlaja
- M Lupinus luteus, keltalupiini
- M Lupinus poluphyllus, komealupiini
- M Caracana arborescens, siperianhernepensas
- M * Vicia faba, härkäpapu
- * Medicago sativa, sinimailanen
- * Trifolium repens, valkoapila
- * Trifolium hybridum, alsikeapila
- * Trifolium pratense, puna-apila
- Trifolium resupinatum, persianapila
- * Linum usitatissimum, kuitupellava
- * Anthriscus cerefolium, maustekirveli
- * Myrrhis odorata, saksankirveli
- * Coriandrum sativum, korianteri
- * Pimpinella anisum, anisruoho
- * Carum carvi, kumina
- * Angelica archangelica, väinönputki
- * Levisticum officinale, liperi
- * Pastinaca sativa, palsternakka
- M Heracleum persicum, jättiputki
- M Lonicera tatarica, rusokuusama
- * Valerianaella locusta, vuonankaali
- Phacelia tanacetifolia, hunajakukka
- Symphytum, raunioyrtti
- * Borago officinalis, purasruoho (kurkkuyrtti)
- * Ocimum basilicum, basilika
- * Satureja hortensis, kynteli
- * Rosmarinus officinalis, rosmariini
- * Majorana hortensis, meirami
- * Hyssopus officinalis, iisoppi
- * Thymus vulgaris, timjami
- * Mentha piperita, piparminttu
- * Salvia officinalis, rohtosalvia
- M* Physalis ixocarpa, lyhyttomaatti
- M* Capsicum annuum, turkinpippuri, paprika
- Bellis perennis, kaunokainen
- * Helianthus annuus, auringonkukka
- * Helianthus tuberosus, maa-artisokka
- * Artemisia dracunculus, rakuuna
- * Cynara scolymus, latva-artisokka
- * Cichorium intybus, sikuri
- * Cichorium endivia, salaattisikuri, endivia
- * Scorzonera hispanica, mustajuuri
- * Tragopogon porrifolius, kaurajuuri
- M* Asparagus officinalis, porsa
- * Zea mays, maissi